

Sylwetka i dokonania Profesora Henryka Skarżyńskiego

Profesor zw. dr hab. n. med. Henryk Skarżyński jest absolwentem Akademii Medycznej w Warszawie, którą ukończył w 1979 roku. Tytuł doktora nauk medycznych uzyskał w wieku 29 lat, doktora habilitowanego medycyny w wieku 35 lat, a tytuł naukowy profesora zwyczajnego w wieku 41 lat. Posiada specjalizacje z otolaryngologii oraz audiologii i foniatrii. Przez dwadzieścia lat był pracownikiem Katedry i Kliniki Otolaryngologii Akademii Medycznej w Warszawie, gdzie pełnił funkcję ordynatora oddziału oraz zastępcy kierownika Kliniki Otolaryngologii. W latach 1993–1996 był organizatorem i dyrektorem Ośrodka Diagnostyczno-Leczniczko-Rehabilitacyjnego dla Osób Niesłyszących i Niedosłyszących „Cochlear Center”, zapewniającego kompleksową opiekę osobom z zaburzeniami słuchu, który był drugą tego typu placówką w Europie. Od 1996 roku pełni funkcję dyrektora Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, którego był inicjatorem i głównym organizatorem. Kieruje Kliniką Oto-Rynolaryngochirurgii Instytutu, a od 2002 roku jest również kierownikiem Katedry Audiologii i Foniatrii Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. W 2003 roku dzięki jego inicjatywie zostało otwarte Międzynarodowe Centrum Słuchu i Mowy w Kajetanach k/Warszawy, a w 2012 roku uruchomił Światowe Centrum Słuchu – unikatową placówkę w tym obszarze nauki i medycyny. Profesor Henryk Skarżyński jest również Profesorem

Honorowym w Birigham Young University w Provo (Utah) USA oraz Profesorem Doktorem Honoris Causa Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie.

Profesor Henryk Skarżyński jest otorynolaryngologiem, audiologiem i foniatrą, otochirurgiem i specjalistą z zakresu implantów słuchowych. Opracował szereg nowatorskich metod otochirurgicznych, które zostały wdrożone w wielu ośrodkach klinicznych na całym świecie. Jest organizatorem pierwszej w świecie krajowej sieci telemedycyny i systemu zdalnej obsługi pacjentów korzystających z implantów ślimakowych oraz oryginalnego programu pt.: „Domowa Klinika Rehabilitacji”. Jego działalność przyczyniła się do dynamicznego rozwoju dziedziny implantów słuchowych, otochirurgii i audiologii w Polsce. Jako pierwszy w Polsce wykonał w roku 1992 zabiegi wszczepienia implantów ślimakowych, w 1998 roku – implantów pniowych, a w 2003 roku – implantów ucha środkowego. Jako pierwszy w świecie wszczepił w 2002 roku implant ślimakowy pacjentowi dorosłemu z częściową głuchotą, a w 2004 roku dziecku z tym schorzeniem słuchu. W 2010 roku opublikował najnowszy program leczenia częściowej głuchoty oraz pierwszą w świecie klasyfikację dotyczącą tego schorzenia. Obecnie pod jego opieką znajduje się największa w świecie grupa pacjentów z częściową głuchotą oraz jedna z największych grup pacjentów z implantami słuchowymi. U 97% dorosłych i 99% dzieci uzyskano bardzo dobre wyniki leczenia. U zoperowanych pacjentów z częściową głuchotą został znakomicie zachowany słuch naturalny w zakresie niskich tonów, czego dotąd nie osiągnięto w żadnym innym ośrodku. W 2008 roku w Kajetanach z jego udziałem został zoperowany pierwszy w świecie pacjent, któremu wszczepiono obustronnie implanty do pnia mózgu.

Profesor Skarżyński posiada także na swoim koncie pionierskie osiągnięcia w zastosowaniu wszczepów ślimakowych u dzieci poniżej pierwszego roku życia. W Instytucie Fizjologii i Patologii Słuchu wykonano w ostatnim okresie ponad 1000 takich implantacji, uzyskując znakomite wyniki rozwoju funkcji słuchu i mowy. Zdecydowana większość implantowanych dzieci osiągnęła całkowitą integrację w środowisku normalnie słyszących i uczęszcza do szkół powszechnych kolejnych stopni.

Międzynarodowe Centrum Słuchu i Mowy oraz nowo wybudowane i od miesiąca uruchomione Światowe Centrum Słuchu IFPS, którymi kieruje Profesor Skarżyński, to ośrodki unikatowe. W opinii wielu światowych autorytetów z dziedziny audiologii i otochirurgii są to wiodące placówki w dziedzinie implantów słuchowych oraz operacji poprawiających słuch. Od dziewięciu lat wykonuje się w nich najwięcej tego typu operacji w świecie, lecząc uszkodzenia wrodzone, nabyte, pozapalne i pourazowe. Łączna liczba pacjentów, która jest objęta opieką w każdym roku, to około 12 000.

Światowe Centrum Słuchu to najnowsza inicjatywa Profesora Henryka Skarżyńskiego. Zostało oddane do użytku 10 maja br. jako Europejskie Centrum Doskonałości. Jest to nowoczesna placówka naukowo-medyczna, z rozbudowanym zapleczem badawczym i wdrożeniowym, przeznaczonym dla lekarzy, pedagogów, psychologów, logopedów, inżynierów klinicznych i techników. Powstanie Światowego Centrum Słuchu jest elementem realizacji nowej globalnej idei Profesora, dotyczącej identyfikacji i rozwiązywania problemów

związanych z komunikacją we współczesnym społeczeństwie, a także jest przykładem tego, jak można zorganizować w Polsce nieistniejące nigdzie indziej, unikalne zaplecze i jak właściwie zarządzać w obszarze nauki i medycyny.

Ważniejsze badania naukowe

Badania naukowe Profesora Skarżyńskiego i kierowanego przez Niego zespołu koncentrują się wokół szeroko rozumianej otologii, audiologii, foniatrii i rehabilitacji. Dotyczą w szczególności wczesnego wykrywania i leczenia różnych wad słuchu, w tym całkowitej i częściowej głuchoty, zastosowania elektronicznych protez słuchu, nowych metod chirurgii rekonstrukcyjnej ucha oraz nowych technologii w otochirurgii i audiologii, m.in. telemedycyny dla potrzeb telediagnostyki i telerehabilitacji. Wraz z zespołem prowadzi On pionierskie badania w dziedzinie epidemiologii i profilaktyki uszkodzeń słuchu, opracowując i wdrażając nowoczesne programy badań przesiewowych u dzieci w różnym wieku, programy badań epidemiologicznych i programy nowoczesnych metod terapii i rehabilitacji uszkodzeń słuchu, głosu i mowy. W dziedzinie otochirurgii jest m.in. autorem unikalnych metod i procedur w operacjach rekonstrukcyjnych ucha środkowego i zewnętrznego, wdrażanych do praktyki klinicznej w wielu miejscach na świecie. W tym zakresie na podstawie istniejącego dorobku naukowego możemy mówić już nie tylko o zespole, ale o polskiej szkole leczenia częściowej głuchoty.

Profesor Skarżyński jest autorem lub współautorem kilkuset publikacji oryginalnych, wielu monografii i rozdziałów w monografiach i podręcznikach, kilkudziesięciu prac poglądowych i ponad 2000 wystąpień na zagranicznych (w większości) i krajowych kongresach, konferencjach i sympozjach naukowych. Tylko prace z zakresu otologii, dotyczące najnowszych rozwiązań w zachowaniu resztek słuchowych i leczenia częściowej głuchoty – dziedziny, która dopiero się rozwija w nauce światowej, były cytowane w ostatnich czterech latach w literaturze światowej ponad 300 razy. W latach 1985–2011 był kierownikiem 28 programów badawczych realizowanych ze środków resortowych, Komitetu Badań Naukowych, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej. Ponadto był realizatorem 23 różnych programów międzynarodowych.

Ważniejsze prace badawcze i kliniczne realizowane przez Profesora, pod Jego kierownictwem i z Jego udziałem:

- badania dotyczące efektywności różnych technik otochirurgicznych w zaburzeniach przewodnictwa dźwięku w obrębie ucha środkowego (wprowadził nowe rodzaje ossikuloplastyk);
- badania dotyczące efektywności różnych metod i materiałów stosowanych w rekonstrukcji aparatu przewodzącego ucha środkowego (jest autorem zastosowania najnowszych jonomerów szklanych);

- badania nad nowymi technikami operacyjnymi stosowanymi przy wszczepianiu implantów słuchowych ucha środkowego oraz implantów ślimakowych i pniowych (jako pierwszy w świecie zastosował bezpośrednią stymulację błony okienka okrągłego);
- badania nad nowymi rodzajami elektrod wewnątrzślimakowych (opracował najnowszą generację elektrod implantów ślimakowych typu SRA dedykowanych do własnej koncepcji leczenia częściowej głuchoty);
- badania nad percepcją słuchową w przypadku jednoczesnej stymulacji ślimaka metodą akustyczną i elektryczną (pierwsze w Polsce i drugie w świecie zastosowanie systemu Duet);
- badania dotyczące percepcji słuchowej u osób z obustronnie wszczepionymi implantami ślimakowymi i pniowymi (jest autorem pierwszej w świecie publikacji na temat dwustronnego wszczepienia implantu do pnia mózgu);
- badania nad percepcją słuchową u osób z zachowanym słuchem w zakresie niskich częstotliwości, u których stosowana jest stymulacja elektryczna zakończeń nerwu słuchowego jako elektryczne dopełnienie normalnego słuchu (opracował koncepcję leczenia częściowej głuchoty);
- badania nad metodami, procedurami i urządzeniami do badań przesiewowych słuchu, wzroku i mowy (jest współautorem nowej aparatury „Platforma Badań Zmysłów”);
- badania nad obiektywnymi metodami i urządzeniami do diagnostyki i rehabilitacji narządu słuchu (jest współautorem patentów);
- badania nad obiektywnymi metodami doboru parametrów stymulacji w implantach ślimakowych (jest współautorem pierwszego w świecie systemu do zdalnego programowania procesora mowy implantu słuchowego, tzw. metody „Telefitting”);
- badania nad metodami stymulacji percepcji słuchowej (zgłoszony wniosek na patent międzynarodowy na oryginalne urządzenie do tej metody);
- badania dotyczące metod rehabilitacji usprawniających przetwarzanie dźwięku w dziedzinie czasu (jest współautorem wyników najnowszej metody terapii jąkania);
- badania dotyczące oceny centralnych procesów przetwarzania informacji słuchowej (jest współautorem patentu);
- badania nad wykorzystaniem maskerów ultradźwiękowych w leczeniu szumów usznych (jest współautorem patentu);
- badania dotyczące zastosowania metod funkcjonalnego rezonansu magnetycznego w badaniach układu słuchowego, a w szczególności w ocenie mechanizmów słyszenia i percepcji słuchowej;
- badania nad zastosowaniem telemedycyny w audiologii, foniatrii i otolaryngologii (pierwsze w Polsce aplikacje telekonsultacji medycznych i telerehabilitacji zaburzeń słuchu i mowy, w tym uruchomienie programu pt.: „Domowa Klinika Rehabilitacji”. Jest głównym autorem pierwszej w świecie krajowej sieci teleaudiologii i teleotologii).
- opracowanie pierwszej w świecie klasyfikacji dotyczącej częściowej głuchoty;
- opracowanie bezkontaktowego aparatu słuchowego dla niemowląt (oryginalne polskie opracowanie);

- optymalizacja poszczególnych etapów programu leczenia częściowej głuchoty u osób dorosłych, w tym procedury chirurgiczne – sześć kroków w PDT;
- opracowanie i wdrożenie procedury chirurgicznej rekonstrukcji stawu strzemiączkowo-kowadełkowego;
- opracowanie i wdrożenie metody stapedotomii w przewlekłych zapaleniach ucha środkowego;
- opracowanie i wdrożenie metody postępowania chirurgicznego umożliwiającej fizjologiczną rekonstrukcję aparatu przewodzącego ucha środkowego w stanach pourazowych;
- opracowanie i wdrożenie metody rekonstrukcji ucha środkowego po wcześniejszych operacjach radykalnych;
- opracowanie i wdrożenie procedury leczenia operacyjnego otosklerozy z małą rezerwą słuchową;
- opracowanie strategii postępowania chirurgicznego w tympanosklerozie;
- opracowanie i wdrożenie metody rekonstrukcji całkowitych, pourazowych lub ponowotworowych ubytków małżowiny usznej z wykorzystaniem osteointegracyjnych systemów mocowania protezy małżowiny;
- opracowanie i wdrożenie metody dwuetapowej rekonstrukcji wrodzonego braku małżowiny usznej z autogennej chrząstki żeberowej;
- opracowanie metody oceny efektów leczenia wad wrodzonych ucha zewnętrznego – skala Skarżyńskiego;
- opracowanie procedury postępowania w leczeniu otosklerozy u dzieci;
- opracowanie i wdrożenie metody audytywno-werbalnej w rehabilitacji percepcji słuchowej dzieci implantowanych;
- opracowanie i wdrożenie metody rejestracji odpowiedzi ABR dla krótkich tonów dla potrzeb wczesnej diagnostyki zaburzeń pozaślimakowych związanych z zaburzeniami przewodnictwa w nerwie słuchowym i pniu mózgu w neuropatii cukrzycowej;
- opracowanie i wdrożenie nowej metody oceny narządu słuchu za pomocą telemetrii neuronalnej oraz elektrycznie wywoływanego odruchu strzemiączkowego;
- opracowanie systemu stymulacji akustycznej dla potrzeb badań nad tonotopią układu słuchowego z zastosowaniem funkcjonalnego rezonansu magnetycznego;
- opracowanie metody stymulacji percepcji sensorycznej (Metoda Skarżyńskiego).

Jednym z najważniejszych osiągnięć Profesora Skarżyńskiego w dziedzinie otochirurgii jest opracowanie techniki operacyjnej w zakresie okienka okrągłego, która pozwala w maksymalnym stopniu zachować nienaruszone struktury ucha wewnętrznego podczas zabiegu umieszczenia elektrody implantu w uchu wewnętrznym. Techniki te stanowią podstawę programu leczenia pacjentów z częściową głuchotą z zastosowaniem implantów ślimakowych (Metoda PDT). Dla potrzeb tej metody opracował On nowy typ bezpiecznej elektrody, którą zastosowano w najnowszej generacji implantów ślimakowych. Od sześciu lat, dwa – trzy razy w roku Profesor organizuje warsztaty szkoleniowe („Window Approach Workshop” – WAW) dla otochirurgów

z całego świata, którzy zapoznają się z techniką operacyjną w zakresie okienka okrągłego. Z tej możliwości skorzystało do tej pory ponad 2,5 tysiąca otochirurgów z całego świata. Od czasu, gdy jako pierwszy w świecie w 2004 roku zastosował z sukcesem metodę leczenia częściowej głuchoty u dzieci, uważana jest ona powszechnie za polską specjalność i rozpowszechniana w świecie pod nazwą „Metoda Skarżyńskiego”. Została ona wdrożona z powodzeniem do praktyki klinicznej w kilkudziesięciu ośrodkach uniwersyteckich na całym świecie. Wielkim osobistym osiągnięciem Profesora Henryka Skarżyńskiego jest przeprowadzenie ponad 150 tysięcy różnych operacji poprawiających słuch. Najnowszym Jego osiągnięciem w zakresie rozwoju opieki medycznej było opracowanie pierwszego w świecie programu pt. „System Zintegrowanej Operacji Komunikacyjnej” – SZOK®, służącego do skuteczniejszego organizowania opieki i zarządzania nią u każdego zdiagnozowanego i wprowadzonego do systemu pacjenta.

Działalność dydaktyczna i szkoleniowa

W latach 1980–2000, będąc pracownikiem dydaktycznym Akademii Medycznej w Warszawie, Profesor Henryk Skarżyński prowadził wykłady, ćwiczenia oraz prace dla studentów Wydziału Lekarskiego. Jest współtwórcą unikalnego kierunku kształcenia uniwersyteckiego pod nazwą „Logopedia i Audiologia”, zorganizowanego we współpracy z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej (UMCS) w Lublinie, dzięki któremu możliwe jest kształcenie wysokospecjalistycznej kadry dla potrzeb rehabilitacji osób z zaburzeniami słuchu i mowy. Od 2007 roku prowadzi zajęcia dydaktyczne na studiach I i II stopnia. Dzięki inicjatywie Profesora Skarżyńskiego, we współpracy z UMCS, powstało działające nieprzerwanie od 1998 roku Podyplomowe Studium Surdologopedii. Do chwili obecnej Studium ukończyło kilkuset absolwentów – specjalistów w dziedzinie opieki nad osobami z uszkodzeniami słuchu, mowy i komunikacji językowej.

W roku 2007 Profesor Henryk Skarżyński zorganizował, na bazie klinicznej i dydaktycznej Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, Klinikę Otolaryngologii i Rehabilitacji Oddziału Fizjoterapii II Wydziału Lekarskiego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. W Klinice prowadzone są zajęcia dydaktyczne dla studentów Oddziału Fizjoterapii, którzy odbywają także praktyki zawodowe w klinikach Instytutu. W latach 1991–2012 był promotorem 16 doktoratów z dziedziny nauk medycznych (pięciu doktorantów uzyskało wyróżnienia). Aktualnie jest opiekunem kilku kolejnych przewodów doktorskich. Był opiekunem jednego zakończonego przewodu habilitacyjnego, a obecnie jest opiekunem trzech kolejnych przewodów habilitacyjnych. Od 1983 roku był kierownikiem 53 specjalizacji na studiach I i II stopnia z otolaryngologii oraz z audiologii i foniatrii. Większość młodych lekarzy uzyskała bardzo dobre lub celujące wyniki z egzaminów specjalizacyjnych. Profesor był członkiem zespołów opracowujących programy specjalizacji w zakresie otolaryngologii, audiologii i foniatrii,

neurologopedii i surdologopedii. Przewodniczył Państwowym Komisjom Egzaminacyjnym w dziedzinach: audiologia i foniatria, neurologopedia i surdologopedia, a obecnie jest Przewodniczącym Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w dziedzinie otorynolaryngologii.

Był inicjatorem organizacji Policealnej Szkoły Audiologii przy Instytucie Fizjologii i Patologii Słuchu, o uprawnieniach państwowej szkoły pomaturalnej, która kształci protetyków słuchu. W opinii władz oświatowych, szkoła ta posiada najnowocześniejszy profil spośród wszystkich działających w Polsce szkół zawodowych protetyki słuchu. Oprócz Policealnej Szkoły Audiologii, Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu prowadzi szereg innych szkoleń specjalistycznych i cyklicznych kursów zawodowych. Wśród najważniejszych można wymienić zorganizowaną i prowadzoną przez Profesora Międzynarodową Akademię Otochirurgii – dla specjalizujących się w mikrochirurgii ucha, międzynarodowe warsztaty chirurgii implantów słuchowych „Window Approach Workshop”, których jedenasta edycja odbyła się w 2011 roku, oraz cztery kursy międzynarodowe z zakresu chirurgii endoskopowej zatok i neurootochirurgii. Wszystkie wymienione cykle szkoleń zdobyły dużą międzynarodową renomę. Od 3 lat dwa razy w roku Profesor bierze również udział w transmitowanych „na żywo” operacjach otochirurgicznych w ramach światowej sieci LION (*Live International Otolaryngology Network*), które każdorazowo obserwuje ok. 20–25 tys. lekarzy na wszystkich kontynentach.

W swojej działalności dydaktycznej Profesor kładzie duży nacisk na wykorzystanie nowoczesnych środków przekazu i technologii informatycznych. Uruchomił pierwszy w Polsce portal edukacyjny dla specjalistów z dziedziny audiologii, foniatrii i otolaryngologii oraz innych pokrewnych specjalności medycznych, który jest wyposażony w platformę informatyczną do nauczania na odległość metodą „e-learningu”. Portal edukacyjny Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu jest wykorzystywany we wszystkich rodzajach zajęć dydaktycznych prowadzonych w Instytucie. Na uwagę zasługują m.in. szkoleniowe transmisje w czasie rzeczywistym z zabiegów chirurgicznych podczas kursów i warsztatów.

Inną ważną formą działalności edukacyjnej Profesora i zespołu Instytutu są cykliczne warsztaty naukowo-szkoleniowe. Ogółem zorganizował ponad 100 warsztatów – w większości z udziałem wykładowców zagranicznych. Do najpopularniejszych należały m.in. Warsztaty Naukowo-Szkoleniowe Audiologii i Foniatrii, które w latach 1993–2012 (w liczbie 42) odbyły się w różnych ośrodkach na terenie całego kraju. Profesor Skarżyński był także organizatorem 20 międzynarodowych konferencji naukowych oraz dwóch kongresów europejskich, którym towarzyszyły sympozja satelitarne o charakterze szkoleniowym i warsztaty dające możliwość zdobywania punktów edukacyjnych dla lekarzy w trakcie specjalizacji. Był wykładowcą na zaproszenie na kongresach kontynentalnych w Europie, Ameryce Płn., Ameryce Płd., Azji i Australii. Przeprowadzał dla potrzeb dydaktycznych i naukowych operacje pokazowe w Bogocie, Manili, St. Petersburgu, Grodnie, Mińsku, Kijowie, Warszawie i Hanowerze. Łącznie uczestniczyło w nich ponad 5 tysięcy lekarzy.

Działalność organizacyjna i społeczna

Działalność organizacyjna, zarządzanie oraz przedsiębiorczość – to hasła idealnie pasujące do Profesora Henryka Skarżyńskiego. Jego wielką pasję, poświęcenie i pracę odzwierciedlają kolejne kroki milowe w polskiej nauce i medycynie. W roku 1993 zorganizował pierwszy w Polsce i drugi w Europie multidyscyplinarny Ośrodek „Cochlear Center” zajmujący się diagnostyką, leczeniem i rehabilitacją uszkodzeń słuchu, który w latach 1993–1996 prowadził kompleksową działalność badawczą, leczniczą oraz szkoleniową i rozwijał programy opieki nad osobami z uszkodzeniami słuchu. W bardzo dużym stopniu Ośrodek ten zapoczątkował w Polsce integrację środowiska medycznego, pedagogicznego, psychologicznego, logopedycznego i inżynierskiego w działaniu na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie słuchu, głosu, mowy i równowagi.

W roku 1996 ośrodek ten uzyskał status jednostki badawczo-rozwojowej Ministerstwa Zdrowia jako Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu. Profesor Henryk Skarżyński jest dyrektorem Instytutu od chwili jego powstania. Opracował jego program i wyszkolił ponad 300-osobową kadre. Placówka ta, jak pokazują niezależne badania ankietowe, jest najlepszym monospecjalistycznym szpitalem otolaryngologicznym w kraju i jednym z najlepszych i najbardziej dynamicznie rozwijających się ośrodków badawczych w skali międzynarodowej.

W roku 2003 Profesor zorganizował i uruchomił wraz ze swoim zespołem kolejny ważny dla polskiej i europejskiej medycyny ośrodek Instytutu pod nazwą Międzynarodowe Centrum Słuchu i Mowy w Kajetanach, który współpracuje z wieloma ośrodkami naukowymi i klinicznymi w Europie i na świecie. Centrum posiada Międzynarodową Radę Naukową z udziałem wybitnych naukowców ze Stanów Zjednoczonych, Europy, Azji i Australii. Cieszy się opinią jednego z najlepszych światowych centrów medycznych w dziedzinie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji uszkodzeń słuchu i zaburzeń procesów komunikacyjnych. W 2004 roku, na bazie Międzynarodowego Centrum Słuchu i Mowy, utworzono Centrum Doskonałości PROKSIM (Proces Komunikacyjny – Słuch i Mowa), którego celem jest rozwój i koordynowanie wielośrodkowych badań i wdrożeń z zakresu medycyny, audiologii i inżynierii biomedycznej.

W Klinice Oto-Ryno-Laryngochirurgii Międzynarodowego Centrum Słuchu i Mowy w Kajetanach wykonuje się od dziewięciu lat najwięcej w świecie operacji poprawiających słuch. Od pięciu lat bardzo dynamicznie rozwijane są ponadto rynchirurgia, wykorzystująca unikalne narzędzia do nawigacji komputerowej, oraz fonochirurgia. W roku 2006 Profesor podjął inicjatywę, dzięki której, we współpracy z Politechniką Warszawską i innymi ośrodkami naukowymi i akademickimi, zorganizowano i uruchomiono w 2009 roku w Kajetanach Naukowe Centrum Obrazowania Biomedycznego (NCOB) – jedyną w Polsce i jedną z niewielu w Europie placówkę, która prowadzi prace badawcze nad czynnościami centralnego układu nerwowego (zwłaszcza narządu słuchu) z zastosowaniem funkcjonalnego rezonansu magnetycznego (fMRI) i zaawansowanych metod elektrofizjologicznych. Centrum jest wyposażone w skaner rezonansu magnetycznego o polu 3T z unikalnym oprogramowaniem

do badań i eksperymentów oraz w najnowszej generacji aparaturę elektrofizjologiczną. W 2010 roku Centrum otrzymało nowoczesny skaner tomografii komputerowej.

W roku 2008 Profesor Henryk Skarżyński zainicjował projekt rozbudowy Centrum w Kajetanach, w celu zorganizowania unikalnej w skali światowej placówki – światowego centrum leczenia częściowej głuchoty. Projekt ten uzyskał wsparcie w ramach programu rządowego „Innowacyjna Gospodarka”, co umożliwiło przystąpienie do jego realizacji z początkiem roku 2010. Około 30% finansowania tej inwestycji pochodziło ze środków własnych zespołu kierowanego przez Profesora Skarżyńskiego. W wyniku rozbudowy bazy lokalowej, 10 maja 2012 roku oddano do użytku Światowe Centrum Słuchu – supernowoczesne zaplecze kliniczne, dydaktyczne oraz naukowe i największy w skali międzynarodowej ośrodek naukowy, kliniczny i szkoleniowy w dziedzinie oto-ryno-laryngochirurgii, audiologii, foniatrii oraz rehabilitacji i technologii medycznych.

Profesor był inicjatorem, organizatorem i wykonawcą wielu programów medycznych i naukowych oraz programów polityki zdrowotnej, które były krokami milowymi i miały znaczący wpływ na dynamiczny rozwój dziedziny audiologii i rehabilitacji w Polsce. W ramach tych programów po raz pierwszy zaopatrzone w aparaty słuchowe ponad 15 tysięcy małych dzieci z niedosłuchem i opracowano standardy postępowania, dokonując wielkiego przełomu w protezowaniu wad słuchu u najmłodszych dzieci. Wśród nich można wymienić m.in.: program „Pomoc dla Osób Niedosłyszących w Polsce” realizowany od 1993 roku, „Program powszechnych badań przesiewowych noworodków i niemowląt” realizowany w latach 1994–1998, w ramach którego opracowano standard wczesnego wykrywania uszkodzeń słuchu. Był to jednocześnie największy wkład w Europejski Konsensus dotyczący badań przesiewowych słuchu u noworodków, przyjęty w 1998 roku w Mediolanie. Kolejne programy to: „Program Opieki nad Osobami z Uszkodzeniami Słuchu w Polsce”, „Program powszechnych badań przesiewowych uszkodzeń słuchu u dzieci i młodzieży szkolnej – «Słyszę», «Mówię»” realizowane w 2000 roku czy program „Domowa Klinika Rehabilitacji”, realizowany od 2004 roku i przeznaczony dla dzieci z uszkodzeniami słuchu i mowy. Były to kolejne przedsięwzięcia, na niespotykaną międzynarodową skalę, które zdecydowały o wdrożeniu realnej profilaktyki, a w konsekwencji pozwoliły na przygotowanie najważniejszego polskiego priorytetu w obszarze zdrowia publicznego, który był realizowany podczas ubiegłorocznej prezydencji Polski w Radzie UE.

Z inicjatywy Profesora prowadzono również, w latach 1996–2004, badania nad występowaniem uszkodzeń słuchu w wybranych regionach Polski, nad epidemiologią szumów usznych oraz epidemiologią uszkodzeń słuchu i mowy u młodzieży szkolnej (we współpracy z Brigham Young University, Provo, USA). W latach 2008, 2010 i 2011 Profesor kierował realizacją unikalnych programów badań przesiewowych słuchu. W ten sposób przebadano populację 7-latków w ponad 9 tysiącach szkół podstawowych z terenów wiejskich i małych miast całej Polski – czyli prawie 300 000 dzieci. Dzięki temu Polska jest pierwszym w świecie krajem, który przeprowadził w takiej skali badania przesiewowe i epidemiologiczne zaburzeń słuchu u młodzieży szkolnej ze środowisk wiejskich.

Podobne badania objęły w latach 2008–2012 całą populację 12-latków w Warszawie. Łącznie oba te programy umożliwiły przebadanie ponad 360 000 dzieci. Jedną z wielkich międzynarodowych inicjatyw zrealizowanych przez Profesora Henryka Skarżyńskiego było podpisanie w 2011 roku w Warszawie przez przedstawicieli wszystkich krajów członkowskich Europejskiego Konsensusu Naukowego pt.: „The European Consensus Statement on Hearing Screening of Pre-School and School-Age Children”. Następnie przez przedstawicieli europejskich środowisk naukowych – audiologów, foniatrów, terapeutów mowy i okulistów – Europejskiego Konsensusu Naukowego pt.: „The European Consensus Statement on Hearing, Vision and Speech Screening in Pre-School and School-Age Children”. Był to jednocześnie dowód zaufania, jakim świat naukowy Europy obdarzył Profesora Henryka Skarżyńskiego, oraz wyraz międzynarodowego poparcia dla polskiej inicjatywy dotyczącej wyrównywania szans dzieci z zaburzeniami komunikacyjnymi w krajach Europy z wykorzystaniem narzędzi e-zdrowia.

Profesor Henryk Skarżyński jest członkiem wielu towarzystw naukowych polskich i zagranicznych, m.in.: Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi (członek władz krajowych i regionalnych), Polskiego Towarzystwa Naukowego Zaburzeń Słuchu, Głosu i Komunikacji Językowej (współzałożyciel, prezes), Polskiego Towarzystwa Inżynierii Biomedycznej (członek założyciel). Od czterech kadencji jest członkiem Komitetu Akustyki Polskiej Akademii Nauk, przez trzy lata był Przewodniczącym Komitetu Patofizjologii Klinicznej i Przewodniczącym Komisji Zaburzeń Słuchu, Mowy i Komunikacji Językowej, obecnie jest Przewodniczącym Komitetu Nauk Klinicznych PAN. Jest członkiem American Academy of Audiology, American Tinnitus Association, New York Academy of Sciences, Association for Research in Otolaryngology, European Academy of Otolology and Neuro-Otology, International Evoked Response Audiometry Study Group, European Society of Artificial Organs, współzałożycielem światowej organizacji Collegium Oto-Rhino-Laryngologicum Amicitiae Sacrum. Jest członkiem komitetów naukowych i redakcyjnych czasopism, m.in. „Otology & Neurotology” („American Journal of Otology”), Redaktorem Naczelnym „Journal of Hearing Science” oraz Honorowym Członkiem Słowackiego, Kubańskiego i Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi. W tym roku, jako pierwszy Polak w historii, został przyjęty do jednego z dwóch najstarszych specjalistycznych towarzystw amerykańskich (utworzonego w 1868 r.) – American Otology Society.

Działalność Profesora Henryka Skarżyńskiego jest wysoko oceniana w środowiskach działaczy organizacji pozarządowych, przedsiębiorców i finansistów. Od 2001 roku Profesor pełni funkcję Honorowego Przewodniczącego Kapituły Akademii Polskiego Sukcesu. Przez wiele lat był wiceprzewodniczącym, a obecnie członkiem Rady Fundacji Bankowej im. Leopolda Kronenberga. Kierowany przez Niego Instytut jest stawiany za wzór dobrej organizacji pracy i zarządzania, czego wyrazem są liczne nagrody i wyróżnienia oraz wysokie miejsce w rankingach szpitali i instytutów medycznych. Od początku swojej działalności współpracuje z organizacjami społecznymi i pozarządowymi. Był współzałożycielem i prezesem

Stowarzyszenia Przyjaciół Osób Niestyszących i Niedostyszących „Człowiek-Człowiekowi” oraz Fundacji Rozwoju Medycyny.

Jego działalność w zakresie zarządzania i przedsiębiorczości była od lat dostrzegana, doceniana i wyróżniana. Znalazło to swój wyraz w nagrodach Premiera RP, Ministra Zdrowia, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministra Spraw Zagranicznych. W 2007 r. kierowany przez Profesora Instytut został wyróżniony Godłem „Teraz Polska”, w 2010 r. Profesor został uhonorowany Oskarem Polskiego Biznesu, a w 2012 r. otrzymał z rąk Bronisława Komorowskiego Nagrodę Gospodarczą Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w kategorii „Innowacyjność” za opracowanie oryginalnej koncepcji rozbudowy infrastruktury Instytutu, opracowanie oryginalnej metody chirurgicznej oraz nowych narzędzi (elektrody) do leczenia częściowej głuchoty i przeprowadzenia pierwszych w świecie operacji u dzieci i dorosłych. W czerwcu br. Fundacja Godła „Teraz Polska” uhonorowała Profesora swoim największym wyróżnieniem – tytułem „Wybitny Polak”. Od 2007 roku jest On członkiem Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia. Był Konsultantem Krajowym ds. Audiologii w latach 1993–1998, Audiologii i Foniatrii w latach 1998–2001 oraz 2008–2011. Obecnie jest Konsultantem Krajowym w dziedzinie Otorynolaryngologii.

Nagrody, patenty, odznaczenia

Za działalność naukową i medyczną Profesor Skarżyński został uhonorowany ponad 100 nagrodami indywidualnymi i zbiorowymi, polskimi i zagranicznymi, m.in. był czterokrotnym laureatem Nagrody Zespołowej Ministra Zdrowia Pierwszego Stopnia, dwukrotnym laureatem Nagrody Przewodniczącego KBN oraz laureatem I Nagrody Prezesa Rady Ministrów. W roku 2000 otrzymał wyróżnienie autorskie za nominację do nagrody EuroPrix 2000 (Frankfurt) – dla programu „Słyszę...”, uznanego za jeden z 25 najlepszych produktów Europy w multimediami oraz wyróżnienie autorskie dla programu „Słyszę...” w finale światowego konkursu „Stockholm Challenge Award 2000”. W 2010 roku otrzymał wyróżnienie Ministra Spraw Zagranicznych jako pierwszy lekarz w historii tej nagrody. Z tytułu wynalazczości otrzymał kilkadziesiąt złotych i srebrnych medali oraz wyróżnień specjalnych na światowych salonach wynalazczości w Brukseli, Paryżu, Genewie, Waszyngtonie, Norymberdze, Seulu, Kuala Lumpur, Tajwanie, Sewastopolu, Moskwie i Casablance.

Profesor jest laureatem wysokich odznaczeń zagranicznych za działalność w dziedzinie wynalazczości i wdrażania postępu technicznego. W 2005 roku otrzymał Krzyż Kawalerski „Merite de l’Invention”, nadany przez Najwyższą Komisję Odznaczeń Królestwa Belgii, a w 2008 roku Krzyż Oficerski Orderu „Labor Improdus Omnia Vincit”. W 2010 roku został odznaczony Europejskim Krzyżem Zasługi Orderu Wynalazczości w Stopniu Oficerskim („Ordre du Merite Europeen de l’Innovation au grade de l’Officier”).

Za wkład w rozwój współpracy na rzecz innych narodów został odznaczony przez Prezydenta Ukrainy – Wiktora Juszczenkę Orderem za zasługi III stopnia oraz Medalem Honoru przyznanym przez Prezydenta Gruzji – Micheila Saakaszwilego.

Posiada szereg polskich odznaczeń państwowych min.: Złotą Odznakę „Zasłużony dla Służby Zdrowia”, Krzyż Oficerski, Kawalerski i Komandorski Orderu Odrodzenia Polski oraz Order ECCE HOMO.

Jest autorem i współautorem 14 patentów na urządzenia i metody związane z techniką medyczną. Większość wynalazków zdobyła znaczące nagrody międzynarodowe. Systemy i urządzenia do badań przesiewowych słuchu, wzroku i mowy oraz urządzenie do korekcji wad wymowy, których jest współtwórcą, uzyskały szereg złotych medali i wyróżnień na światowych salonach wynalazczości w Brukseli, Genewie, Paryżu, Norymberdze, Waszyngtonie i innych miejscach na świecie. Ponadto Profesor był współautorem kilkudziesięciu urządzeń, procedur i metod stosowanych w praktyce klinicznej, z których kilka jest przygotowanych jako zgłoszenia patentowe.

Od 10 lat znajduje się w pierwszej dziesiątce lub czołówce na liście najbardziej wpływowych osób w ochronie zdrowia w Polsce – zgodnie z badaniami prowadzonymi przez redakcję czasopisma „Puls Medycyny”. O uznaniu dla działalności lekarskiej i społecznej Profesora Henryka Skarżyńskiego świadczą również wyróżnienia i odznaczenia przyznane mu przez różne organizacje społeczne i pozarządowe:

- Medal „Gloria Medicinae” Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, 2004;
- Dyplom „Piękniejsza Polska” nadany przez Ruch „Piękniejsza Polska” pod patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego, 2004;
- Odznaczenie LAUDABILIS przyznane przez Okręgową Radę Lekarską za szczególne zasługi na rzecz Samorządu Lekarskiego, 2006;
- Odznaczenie „Bene Meritus” przyznane przez Polskie Towarzystwo Lekarskie, 2009;
- Honorowe Wyróżnienie Programu „Solidna Firma” za wyjątkowe połączenie talentów lekarza, wynalazcy, przedsiębiorcy i społecznika, 2008;
- Nagroda specjalna „Człowiek Roku 2007 w ochronie zdrowia” w VIII edycji konkursu organizowanego przez wydawnictwo „Termedia”;
- Tytuł „Konsyliarz Roku 2005” przyznany przez Magazyn Lekarzy KONSYLIARZ, 2006;
- Nagroda Komitetu Badań Naukowych i telewizyjnego magazynu naukowego „Proton” za „Program implantów słuchowych wszczepianych do pnia mózgu w Polsce”, 2000;
- Nagroda tygodnika „Przegląd” – „Busola 2000” za przywracanie ludziom słuchu;
- Honorowy Oskar Polskiego Biznesu za multimedialne programy do diagnostyki i terapii zaburzeń słuchu, głosu i mowy, 2001;
- Złote Medale Akademii Polskiego Sukcesu, przyznane w latach 2006, 2004 i 2002;
- „Eskulap 2001” nagroda przyznana w kategorii lekarz specjalista w województwie mazowieckim, 2002;
- „Trwały Ślad” – nagroda JM Rektora Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie za wybitne dokonania w dziedzinie nauki i techniki, 2003;

- Sukces Roku 2004 w Ochronie Zdrowia – Liderzy Medycyny; statuetka laureata konkursu w kategorii „Zdrowie Publiczne”;
- Nagroda Zaufania „Złoty OTIS 2004” przyznawana na podstawie wyników plebiscytu pacjentów;
- Nagroda Fundacji Św. Stanisława Kostki „Złote Serce Śląska” za zasługi w leczeniu osób z całkowitą głuchotą w Polsce, 1997;
- Tytuł Ambasadora Kongresów Polskich przyznany w uznaniu zasług dla promocji Polski jako kraju kongresów i konferencji przez Stowarzyszenie „Konferencje i Kongresy w Polsce” i Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki, 1998;
- Tytuł „Lidera Promocji Zdrowia w Polsce” przyznany przez Światową Fundację „Zdrowie-Rozum-Serce”, 2002;
- Nagroda Miasta Stołecznego Warszawy przyznana przez Radę Miasta Stołecznego Warszawy w uznaniu zasług dla Stolicy Rzeczypospolitej Polskiej, 2003;
- Tytuł „Benevolenti” za wspieranie inicjatyw prospołecznych Fundacji Pro Seniore i działalność charytatywną na rzecz lekarzy seniorów, 2011;
- Medal im. Tytusa Chałubińskiego za długoletnią i efektywną pracę w Klinice Otolaryngologii I Wydziału Lekarskiego i szczególne zaangażowanie oraz wkład wniesiony na rzecz rozwoju Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, 2011;
- Medal im. Jana Heweliusza przyznany przez Politechnikę Gdańską, 2011;
- Nagroda specjalna w Konkursie o Nagrodę Ministra Rozwoju Regionalnego „EUROLIDER 2011”;
- Tytuł „Złotego Lidera” przyznany za Innowacyjne Pomysły w Ochronie Zdrowia, 2012.

W 2010 roku Rada Miasta Stołecznego Warszawy przyznała Profesorowi Skarżyńskiemu, jako 46 osobie w historii i trzeciemu lekarzowi, godność Honorowego Obywatela Warszawy. Profesor był ponadto wielokrotnie nominowany do prestiżowych nagród krajowych i międzynarodowych. Nominowany był m.in. przez Ministra Zdrowia do nagrody Fundacji Księcia Mahidola (*Prince Mahidol Award*) oraz do nagrody Fundacji Zdrowia Emiratów Arabskich (*United Arab Emirates Health Foundation Prize*) w konkursie pod patronatem Światowej Organizacji Zdrowia.

Nagrody i wyróżnienia za osiągnięcia naukowe i wdrożeniowe

Nagrody ministerialne

- Dyplom przyznany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za projekt pod nazwą *Domowa Klinika Rehabilitacji – system telerehabilitacji*, 2011;
- Dyplom przyznany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za projekt pod nazwą *Cement i implanty szkło-jonomerowe do stosowania w otolaryngologii*, 2011;

- Dyplom przyznany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za szczególną aktywność w promocji wynalazków za granicą w 2010 roku;
- Wyróżnienie Ministra Spraw Zagranicznych za wybitne zasługi dla promocji Polski w świecie, 2009;
- Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za międzynarodowe osiągnięcia wynalazcze oraz dyplom za projekt „System telerehabilitacji słuchowej pacjentów korzystających z implantu ślimakowego”, 2010;
- Dyplom Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego „System zdalnego dopasowania procesora mowy systemu implantu ślimakowego”, 2009;
- Dyplom Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za projekt „Mobilne multimedialne systemy do badań przesiewowych słuchu i mowy”, 2009;
- Dyplom Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za projekt „Multimedialny system oceny wpływu hałasu na słuch z zastosowaniem środków teleinformatycznych”, 2009;
- Nominowanie przez Ministra Zdrowia do międzynarodowej nagrody naukowej Fundacji Zjednoczonych Emiratów Arabskich pod patronatem Światowej Organizacji Zdrowia;
- Nagroda zespołowa I stopnia Rektora Politechniki Warszawskiej za opracowanie programu Środowiskowego Centrum Obrazowania Funkcjonalnego;
- Nominowanie przez Ministra Zdrowia do międzynarodowej nagrody naukowej Fundacji Księcia Mahidola;
- Wyróżnienie rumuńskiego Ministerstwa Edukacji i Badań Naukowych „System do zdalnego dopasowania procesora mowy implantu ślimakowego”, 2008;
- Dyplom Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za projekt „Multimedialny system monitorowania hałasu”, 2008;
- Dyplom Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za projekt „Materiały szklano-jonomerowe dla otocirurgii”, 2008;
- Nagroda Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych i Dyplom Uznania za nowatorskie wykorzystanie narzędzi informatycznych w ochronie zdrowia, 2008;
- Dyplom Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego za Audiometr skriningowy – Audiometr S, 2006;
- Nominacja i udział w finale konkursu nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w kategorii „Badania na rzecz rozwoju społeczeństwa”;
- Dyplom uznania Komitetu Badań Naukowych za opracowanie projektu „Urządzenie do przesiewowych badań słuchu”, 2003;
- Dyplom uznania Komitetu Badań Naukowych za opracowanie projektu „Multimedialne systemy do badania słuchu, mowy i wzroku”, 2003;
- Nagroda Ministra Nauki i Informatyzacji za nowatorskie wykorzystanie narzędzi informatycznych w ochronie zdrowia, 2004;
- Nagroda I stopnia Ministra Zdrowia za szczególne osiągnięcia w dziedzinie ochrony zdrowia, w tym za opracowanie i wdrożenie w kilku regionach kraju multimedialnych programów do powszechnych badań słuchu i mowy, 2001;

- I Nagroda Prezesa Rady Ministrów za wybitne krajowe osiągnięcie naukowo-techniczne, 2000;
- Nagroda I stopnia Ministra Zdrowia za szczególne osiągnięcia w dziedzinie ochrony zdrowia, w tym za opracowanie i wdrożenie „Programu implantów słuchowych wszczepianych do pnia mózgu w Polsce”, 2000;
- Nagroda Zespołowa I stopnia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej za szczególne osiągnięcia w dziedzinie ochrony zdrowia w tym za opracowanie ujednoliconego programu badań przesiewowych mających na celu wczesne wykrywanie wad słuchu u noworodków, 1998;
- Nagroda Zespołowa I stopnia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej za szczególne osiągnięcia w dziedzinie ochrony zdrowia, w tym za opracowanie programu rehabilitacji słuchu po wszczepieniu implantu ślimakowego w języku polskim, 1997.

Inne nagrody naukowe i wyróżnienia indywidualne i zespołowe

- Wyróżnienie „Top Medical Trends 2012” przyznane przez Polskie Towarzystwo Medycyny Rodzinnej oraz wydawnictwo „Termedia”;
- Dyplom honorowy za znaczący i nieoceniony wkład w rozwój implantów słuchowych przyznany przez firmę MED-EL, 2011;
- Wyróżnienie przyznane przez firmę Cochlear za wkład w rozwój implantów ślimakowych, 2011;
- Złoty medal za opracowanie Platformy badań zmysłów, przyznany na Międzynarodowych Targach Innowacji, Badań Naukowych i Nowych Technologii „MEDINNOVA 2011”, Maroko;
- I Nagroda „Złoty Skalpel 2010” – przyznany za osiągnięcia w zakresie leczenia częściowej głuchoty;
- Główna nagroda „21st Century Achievement Award Winners” na konkursie The Computerworld Honors w kategorii opieki zdrowotnej za System Zdalnego Fittingu i Telerehabilitacji, Waszyngton, 2010;
- „LIDER INNOWACJI 2010” za rozwiązanie pt. „System telerehabilitacji słuchowej pacjentów korzystających z implantu ślimakowego”;
- Wyróżnienie V Ogólnopolskich Targów Innowacji Gospodarczych i Naukowych „INTARG” Katowice 2010 dla współautora „Systemu telerehabilitacji słuchowej pacjentów korzystających z implantu ślimakowego”;
- Złoty medal dla współautora Platformy Badań Zmysłów podczas Międzynarodowego Salonu „Pomysły – Innowacje – Nowe Produkty – IENA”, Norymberga, 2010;
- Złoty medal dla współautora Platformy Badań Zmysłów podczas IV Międzynarodowej Wystawy Wynalazków IWIS, Warszawa, 2010;
- Nagroda dla współautora Platformy Badań Zmysłów podczas 6. edycji Międzynarodowych Targów Wynalazków i Technologii „INST 2010”, w Taipei;

- Złoty medal dla współautora Platformy Badań Zmysłów podczas 6. Międzynarodowego Salonu Wynalazczości i Nowych Technologii „Nowe Czasy” w Sewastopolu, Ukraina, 2010;
- Nagroda specjalna dla współautora Platformy Badań Zmysłów, przyznana przez Stowarzyszenie „Rosyjski Dom na rzecz międzynarodowej współpracy naukowej i technologicznej” podczas 21. Międzynarodowej Wystawy Wynalazków ITEX 2010, Kuala Lumpur;
- Nagroda specjalna dla współautora Platformy Badań Zmysłów, przyznana przez Koreańskie Stowarzyszenie Promocji Wynalazków podczas 21. Międzynarodowej Wystawy Wynalazków ITEX 2010, Kuala Lumpur;
- Złoty medal dla współautora Platformy Badań Zmysłów podczas 21. Międzynarodowej Wystawy Wynalazków ITEX 2010, Kuala Lumpur;
- Nagroda specjalna dla współautora Platformy Badań Zmysłów, przyznana przez Isfahan University of Technology Robotic Center podczas 38. Międzynarodowej Wystawy Wynalazków „Inventions Geneva”, Genewa, 2010;
- Złoty medal 38. Międzynarodowej Wystawy Wynalazków „Inventions Geneva”, Genewa, 2010;
- Tytuł „Lider Innowacji 2010” za rozwiązanie „Platforma Badań Zmysłów” IX edycji konkursu „Lider Innowacji” odbywającego się podczas V Ogólnopolskich Targów Innowacji Gospodarczych i Naukowych INTARG – KATOWICE;
- Tytuł „Firma Dwudziestolecia” dla Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu – wyróżnienie przyznane przez Polski Klub Biznesu, 2010;
- Złoty medal z wyróżnieniem 58. Międzynarodowych Targów Wynalazczości Brussels EXPO INNOVA 2009 za Platformę Badań Zmysłów;
- Wyróżnienie „Złoty Skalpel 2008” I edycji konkursu „Pulsu Medycyny” w kategorii rozwiązania teleinformatyczne w medycynie za udział w projektach „Telefitting” i „Domowa Klinika Rehabilitacji”;
- Złoty medal Jury 108. Międzynarodowego Salonu Wynalazczości „Concours-Lépine w Paryżu dla autora i Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu za „System telerehabilitacji słuchowej pacjentów korzystających z implantu ślimakowego”, 2009;
- Złoty medal 57. Międzynarodowych Targów Wynalazczości Brussels EXPO INNOVA 2008 oraz wyróżnienie rumuńskiego Ministerstwa Edukacji i Badań Naukowych za System do zdalnego dopasowania procesora mowy implantu ślimakowego dla współautora opracowania;
- Złoty medal dla współautora za „Mobilne Systemy Multimedialne do Badań Przesiewowych Słuchu i Mowy”, Salon International des Inventions, Genewa, 2008;
- Złoty medal dla współautora podczas Międzynarodowej Wystawy Wynalazków IWIS 2008 za „Mobilne Multimedialne Systemy do Badań Przesiewowych Słuchu i Mowy”;
- Dyplom dla autora podczas Międzynarodowej Wystawy Wynalazków IWIS 2008 za projekt pod nazwą „Cement szklano-jonomerowy do stosowania w otochirurgii”;

- Nominacja i udział w finale nagrody Fundacji Nauki Polskiej za wybitne osiągnięcia naukowe w roku 2007;
- Nominacja do finału konkursu „World Cup of Computer Implemented Invention” za urządzenie do badań słuchu „Kuba-mikro AS”, 2007;
- Złoty medal dla autora podczas 106. Międzynarodowego Salonu Wynalazczości Concours Lépine w Paryżu za projekt „Materiały szklano-jonomerowe dla otocirurgii”, 2007;
- Główna nagroda (GRAND PRIX) dla współautora podczas Międzynarodowej Wystawy Wynalazków IWIS 2007 za audiometr przesiewowy „Kuba Mikro AS”;
- Nagroda „Człowiek Roku 2007” w VIII edycji konkursu „Sukces Roku 2007 w ochronie zdrowia” przyznana przez wydawnictwo medyczne „Termedia”;
- „Perła Honorowa” przyznana za osiągnięcia naukowe przez redakcję magazynu „Polish Market” oraz Polską Akademię Nauk, 2006;
- Dyplom Uznania przyznany przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Lekarskiego z okazji 10-lecia Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu za światowe sukcesy w audiologii, za pionierskie osiągnięcia w przywracaniu słuchu, 2006;
- Nagroda i tytuł „Polski Produkt Przyszłości” dla współautora, przyznana przez Polską Agencję Przedsiębiorczości za opracowanie i wdrożenie Audiometru Skriningowego Kuba-mikro AS, 2006;
- Złoty medal dla współautora podczas 51. Światowego Salonu Wynalazczości i Postępu Technicznego Brussels-Eureka 2002 za unikalne urządzenie do badań przesiewowych słuchu Kuba-mikro AS;
- Złoty medal dla współautora podczas 103. Międzynarodowego Salonu Wynalazczości „Concours Lepine 2004” w Paryżu za urządzenie „Kuba-mikro”;
- Złoty medal dla współautora podczas 102. Międzynarodowego Salonu Wynalazczości „Concours Lépine” w Paryżu za multimedialne systemy do badań słuchu, mowy i wzroku, 2003;
- Medal i Tytuł Innowacji za prezentowane na Targach Innowacji Gospodarczych i Naukowych INTARG 2003 rozwiązanie innowacyjne pt. „Urządzenie do badań przesiewowych „Kuba-mikro”;
- Złoty medal dla współautora podczas 51. Światowego Salonu Wynalazczości i Postępu Technicznego Brussels-Eureka 2002 za unikalne urządzenie do badań przesiewowych słuchu u noworodków Kuba-mikro;
- Złoty medal dla współautora podczas 51. Światowego Salonu Wynalazczości i Postępu Technicznego Brussels Eureka 2002 za „Systemy multimedialne do badania słuchu, mowy i wzroku”;
- Medal Zrzeszenia Wynalazców Chorwackich za programy multimedialne do badania słuchu, mowy i wzroku, Bruksela, 2002;
- Wielka Międzynarodowa Nagroda Światowej Organizacji Prasowej (*Grand Prix International de l'Organisation Mondiale de la Presse Périodique*), Bruksela, 2002;

- Złoty medal dla współautora w kategorii „Elektronika i Informatyka” podczas 4. Międzynarodowej Wystawy Wynalazków „Innowacje”, 2001;
- Medal dla współautora za „Multimedialne systemy do badań przesiewowych słuchu, mowy i wzroku” na Targach Innowacji Gospodarczych i Naukowych „INTARG” Katowice, 2003;
- Złoty medal Akademii Polskiego Sukcesu za osiągnięcia naukowo-techniczne w telemedycynie, 2004;
- Nagroda główna za osiągnięcia naukowe – „Program implantów słuchowych wszczepianych do pnia mózgu w Polsce” – przyznana przez Komitet Badań Naukowych i telewizyjny magazyn naukowy „Proton”, 2000;
- Nagroda Światowej Fundacji „Zdrowie-Rozum-Serce” i Międzynarodowej Kapituły Wyróżnień w kategorii „Polski Wynalazek Roku 2000” za programy badania słuchu i mowy za pośrednictwem Internetu;
- Wyróżnienie autorskie za nominację do nagrody – „EuroPrix 2000” dla programu „Słyszę...” Frankfurt;
- Wyróżnienie autorskie dla programu „Słyszę...” – w finale konkursu „Stockholm Challenge Award’2000”, Sztokholm;
- Nagroda Tygodnika „Przegląd” – BUSOLA 2000 za przywracanie ludziom słuchu;
- Dyplom za wyróżniające prezentacje na Kongresie Międzynarodowym „The Second Asia Pacific Symposium on Cochlear Implants and Related Sciences”, Seul, Korea za referat pt.: „The first auditory brainstem implantation in Poland”, 2011;
- Nagroda w Ogólnopolskim Konkursie Naukowym im. Tytusa Chałubińskiego, 1984;
- Czterokrotna nagroda Rektora Akademii Medycznej w Warszawie, 1984–2000;
- Nagroda Naukowa Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi im. prof. Jana Miodońskiego, 1984;
- Srebrny Eskulap w Konkursie Studenckim Primi Inter Pares, 1978;
- Nagroda „Lider Oracle 2009” dla najlepszych klientów i partnerów polskiego oddziału koncernu Oracle;
- Nagroda w konkursie „Perły Medycyny” za zorganizowanie wzorowej placówki służby zdrowia, 2007;
- Nominacja do nagrody w konkursie im. Aliny Pieńkowskiej za stworzenie i konsekwentne rozwijanie wzorcowej placówki medycznej, 2006;
- Tytuł Lekarza Rynku Zdrowia przyznany w plebiscycie miesięcznika „Rynek Zdrowia”, 2006;
- 8 pozycja wśród stu najbardziej wpływowych osobistości w polskiej służbie zdrowia wg ankiety czasopisma „Puls Medycyny”, 2007;
- „Konsyliarz Roku 2005” przyznany przez Magazyn Lekarzy Konsyliarz za udowodnienie, że w polskich warunkach możliwe jest stworzenie ośrodka klinicznego wyznaczającego najwyższe światowe standardy w dziedzinie technik implantacyjnych;

- Tytuł Lidera Promocji Zdrowia w Polsce przyznany przez Światową Fundację „Zdrowie-Rozum-Serce”, 2003;
- Nagroda „Honorowy Srebrny As” przyznana przez Polish Promotion Corporation, 1993;
- „Parasol szczęścia” przyznany przez magazyn „Twoje dziecko”, 1994;
- Tytuł „Warszawiak roku 1992” za wydarzenie roku, przyznany w plebiscycie czytelników „Ekspresu Wieczornego” i widzów Warszawskiego Ośrodka Telewizyjnego.

Podsumowanie

Działalność Profesora jest wielostronna, obejmuje wiele dziedzin nauki i życia społecznego, a do najważniejszych osiągnięć można zaliczyć:

1. Inicjowanie i rozwijanie nowych kierunków badań oraz wytyczanie nowych standardów w obszarze medycyny w dziedzinie otolaryngologii, audiologii, foniatrii, rehabilitacji, inżynierii klinicznej, zwłaszcza w leczeniu całkowitej głuchoty, a także efektywne wdrażanie wyników tych badań do praktyki klinicznej. Skutkiem tej działalności był niezwykle intensywny rozwój w Polsce całej gałęzi medycyny związanej z diagnostyką i leczeniem, a wraz z dziedzinami pokrewnymi z zakresu pedagogiki, psychologii, logopedii i inżynierii biomedycznej – z rehabilitacją uszkodzeń słuchu, głosu, mowy i równowagi.
2. Wykazanie możliwości efektywnego leczenia wad słuchu uważanych dotąd za nieuleczalne. W tym aspekcie można wymienić programy implantów słuchowych, programy chirurgii rekonstrukcyjnej ucha, a także ostatnie osiągnięcia w leczeniu „nieuleczalnych przypadków” częściowej głuchoty i związane z tym, przeprowadzone po raz pierwszy w świecie, operacje u dzieci i dorosłych.
3. Rozwijanie nowych dziedzin wspomagających diagnostykę, leczenie i rehabilitację osób z zaburzeniami słuchu i mowy, wykorzystanie środków teleinformatycznych i multimedialnych w ochronie zdrowia, a także nowych metod edukacyjnych, w tym nauczania na odległość.
4. Rozbudzenie świadomości społecznej nt. skali występowania i konsekwencji uszkodzeń słuchu i zaburzeń procesu komunikacji językowej.
5. Pokazanie rozmiaru problemów związanych z uszkodzeniami słuchu u małych dzieci, co przyczyniło się w dużym stopniu do wprowadzenia w Polsce, jako jednym z pierwszych krajów Europy, programu powszechnych badań przesiewowych słuchu u noworodków.
6. Opracowanie standardów do powszechnych badań słuchu, wzroku i mowy u dzieci rozpoczynających edukację szkolną i systematyczne upowszechnianie w świecie polskiej myśli naukowej.
7. Zorganizowanie i zapewnienie prężnego rozwoju ośrodka medycznego, który łączy w unikalny sposób działalność kliniczną o najwyższych standardach światowych

z osiągnięciami naukowymi i szkoleniowymi w dziedzinie implantów słuchowych, zaliczanymi do najwyższej kategorii.

8. Zintegrowanie wokół społecznego i ekonomicznego problemu zaburzeń słuchu środowiska medycznego, pedagogicznego, psychologicznego, logopedycznego i inżynierskiego.
9. Podejmowanie wyzwań w zakresie wykorzystania najnowszych zaawansowanych technologii w codziennej praktyce klinicznej, co odzwierciedla wielki postęp w tym obszarze medycyny i rehabilitacji.
10. Efektywne promowanie osiągnięć polskiej nauki i medycyny w Polsce, w Europie i na świecie.

Na szczególne podkreślenie zasługuje niezwykle zaangażowanie Profesora Henryka Skarżyńskiego w proces zmieniania polskiej rzeczywistości. Jego talent i doświadczenie w zarządzaniu czasem, możliwościami technologicznymi i zasobami ludzkimi przyniosły wielkie osiągnięcia w rozwoju nauki i medycyny. Ma to swój wymierny skutek w zakresie efektywności i poziomu opieki medycznej w reprezentowanych przez Profesora dziedzinach oraz daje znakomity przykład możliwości polskich działań na arenie międzynarodowej. Wytacza nowe kierunki zarządzania w nauce i medycynie.

Rada Naukowa
Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu